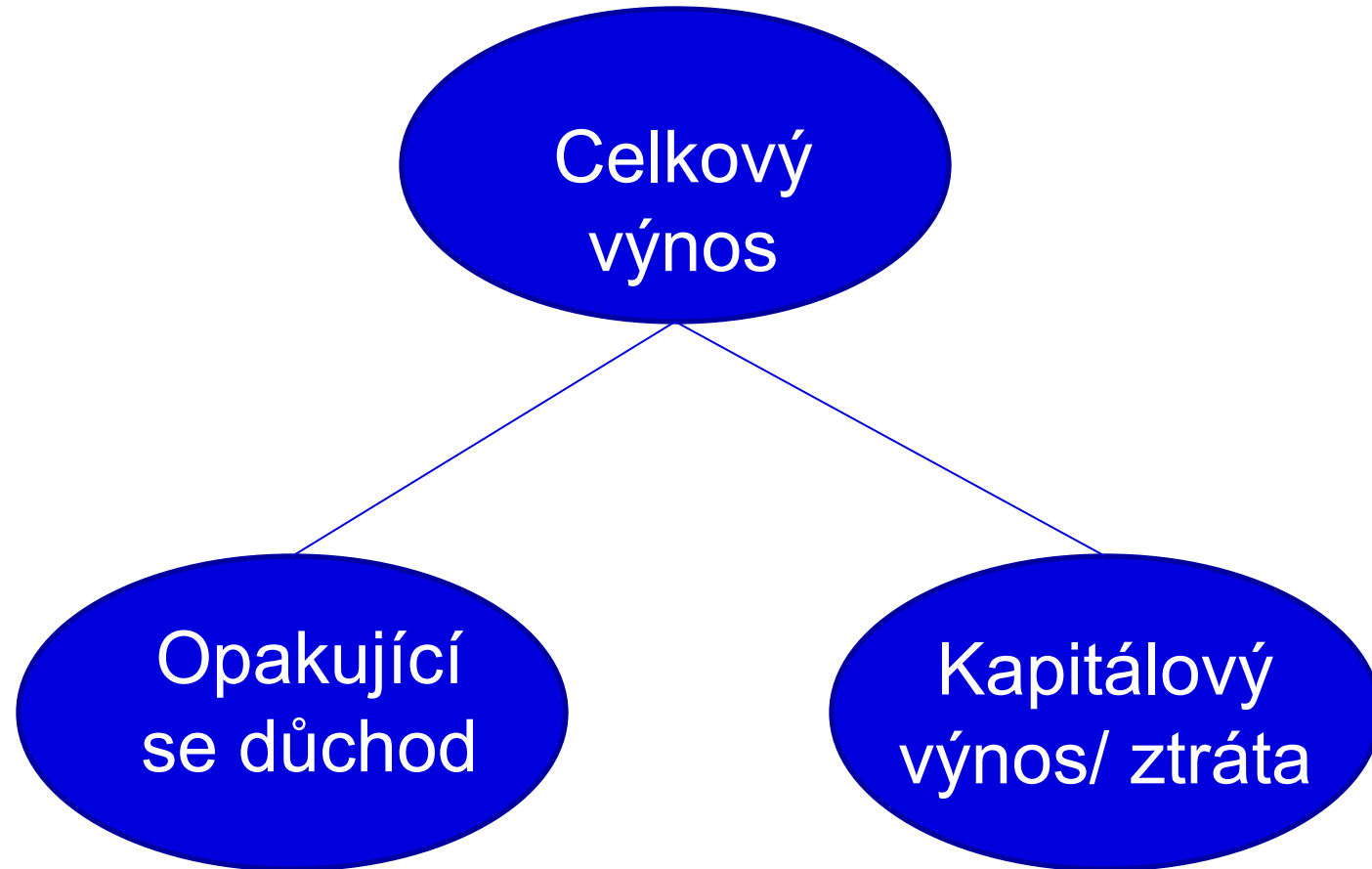

Výnos a riziko portfolia: Teorie portfolia

Výnosnost finančního aktiva

Výnos za dobu držby aktiva

- Výnos za období držby je výnos z držení aktiva po stanovené časové období.

$$R = \frac{P_t - P_{t-1} + D_t}{P_{t-1}} = \frac{P_t - P_{t-1}}{P_{t-1}} + \frac{D_t}{P_{t-1}}$$

= Capital gain + Dividend yield

$$R = \frac{105 - 100}{100} + \frac{2}{100} = 5\% + 2\% = 7\%$$

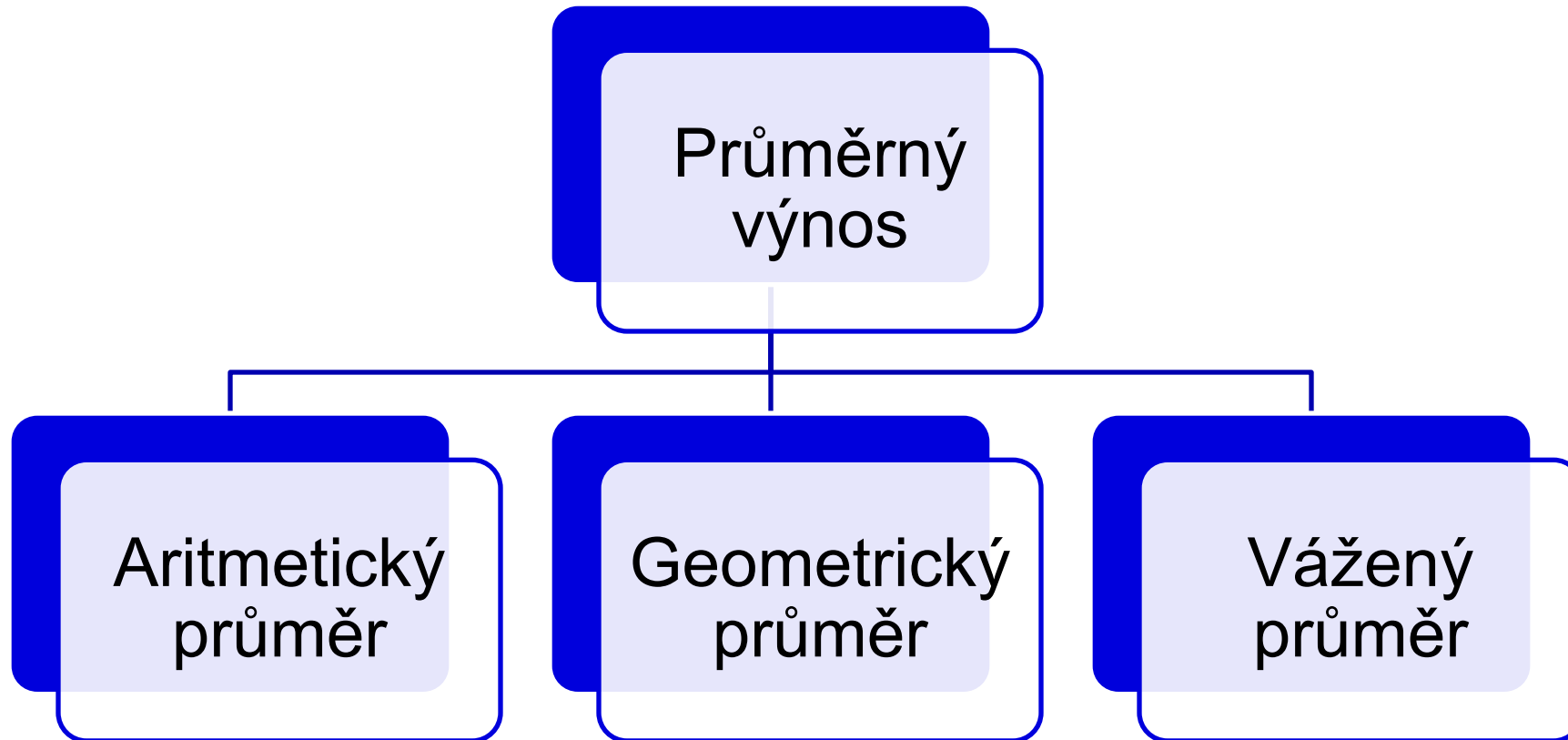
Výnos za dobu držby aktiva

- Jaký je výnos za 3 roky držení, pokud jsou roční výnosy z držení aktiva 7 %, 9 % a –5 %?

$$\begin{aligned} R &= [(1 + R_1) \times (1 + R_2) \times (1 + R_3)] - 1 \\ &= [(1 + .07)(1 + .09)(1 + -.05)] - 1 \approx .1080 = 10.80\% \end{aligned}$$

$$\text{annual}R = 0,03477 = 3,477\%$$

Typy průměrného výnosu

Aritmetický průměr

- Aritmetický nebo střední míra výnosnosti je prostý průměr všech výnosů za období držení.

$$\bar{R}_i = \frac{R_{i1} + R_{i2} + \dots + R_{iT-1} + R_{iT}}{T} = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T R_{it}$$

$$\bar{R}_i = \frac{-50\% + 35\% + 27\%}{3} = 4\%$$

Geometrický průměr

- Geometrický průměr výnosu zohledňuje skládání výnosů prostřednictvím složeného úroku.
- **Pracuje se koeficienty**

$$\begin{aligned}\bar{R}_{Gi} &= \sqrt[T]{(1 + R_{i1}) \times (1 + R_{i2}) \times \cdots \times (1 + R_{iT-1}) \times (1 + R_{iT})} - 1 \\ &= \sqrt[T]{\prod_{t=1}^T (1 + R_{it})} - 1\end{aligned}$$

$$R_{Gi} = \sqrt[3]{(1 - .50) \times (1 + .35) \times (1 + .27)} - 1 \approx -5.0\%$$

Vážený průměr

Investment	Value	Rate of Return	Weight	Contribution
Roboto Bond Fund	68,591.35	2.5%	18%	0.458%
Duff Small Cap Fund	24,759.31	7.4%	7%	0.490%
Ziff Value Investor Fund A	85,840.65	4.4%	23%	1.008%
Cogswell International Fund	99,567.56	5.1%	27%	1.356%
Sparkle Growth and Income Fund	95,806.15	10.1%	26%	2.588%
Weighted Average Return	374,565.02	5.9%		5.900%

Anualizovaný výnos

$$r_{annual} = (1 + r_{period})^c - 1$$

c : number of periods in a year

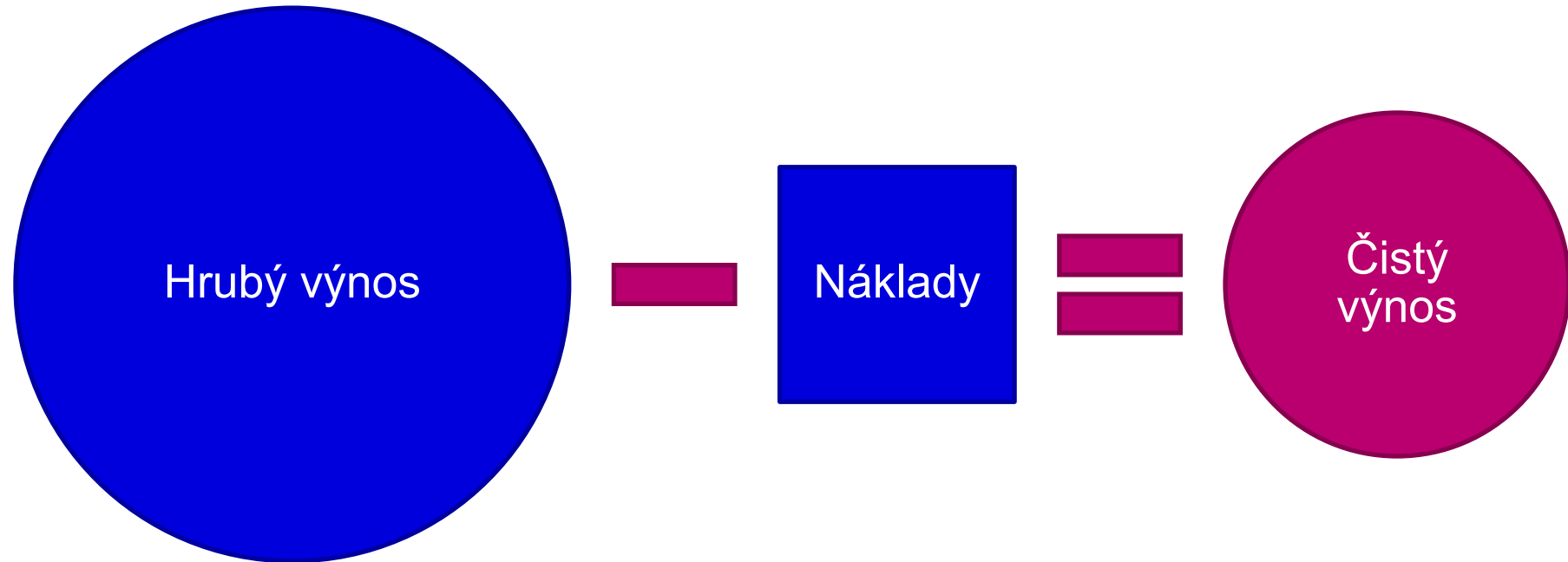
Týdenní výnosnost je 0.20 %:

$$r_{annual} = (1 + 0.002)^{52} - 1 = .1095 = 10.95\%$$

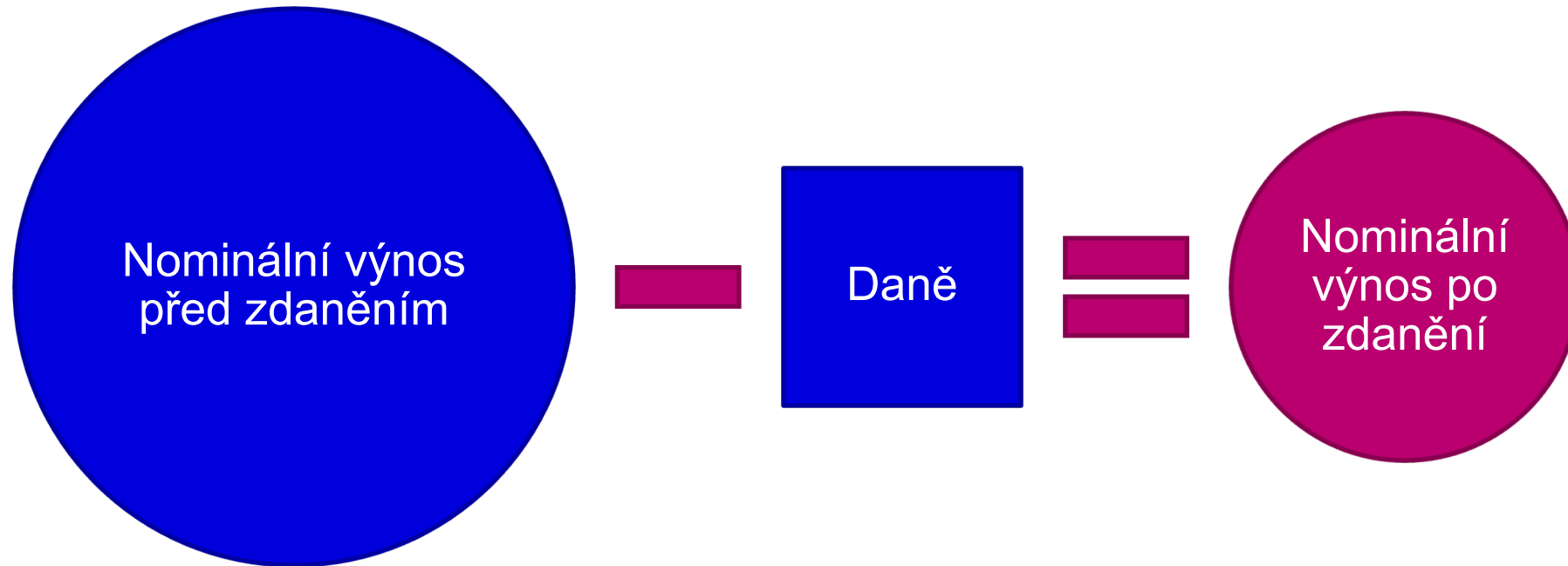
Výnosnost za 18 měsíců je 20 %:

$$r_{annual} = (1 + 0.20)^{\frac{2}{3}} - 1 = 0.1292 = 12.92\%$$

Hrubý a čistý výnos

Nominální výnos před a po zdanění

$$\text{After Tax rate} = \text{Pre Tax rate} \times (1 - \text{Tax rate})$$

Nominální a reálný výnos

$$(1 + r) = (1 + r_{rF}) \times (1 + \pi) \times (1 + RP) = (1 + 0.03) \times (1 + 0.02) \times (1 + 0.05)$$

$$r = 10.313\%$$

$$(1 + r_{real}) = (1 + r_{rF}) \times (1 + RP) = (1 + 0.03) \times (1 + 0.05)$$

$$r_{real} = 8.15\%$$

$$(1 + r_{real}) = (1 + r) \div (1 + \pi) = (1 + 0.10313) \div (1 + 0.02)$$

$$r_{real} = 8.15\%$$

Rozptyl a směrodatná odchylka jediného aktiva

Populace

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{t=1}^T (R_t - \mu)^2}{T}$$

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2}$$

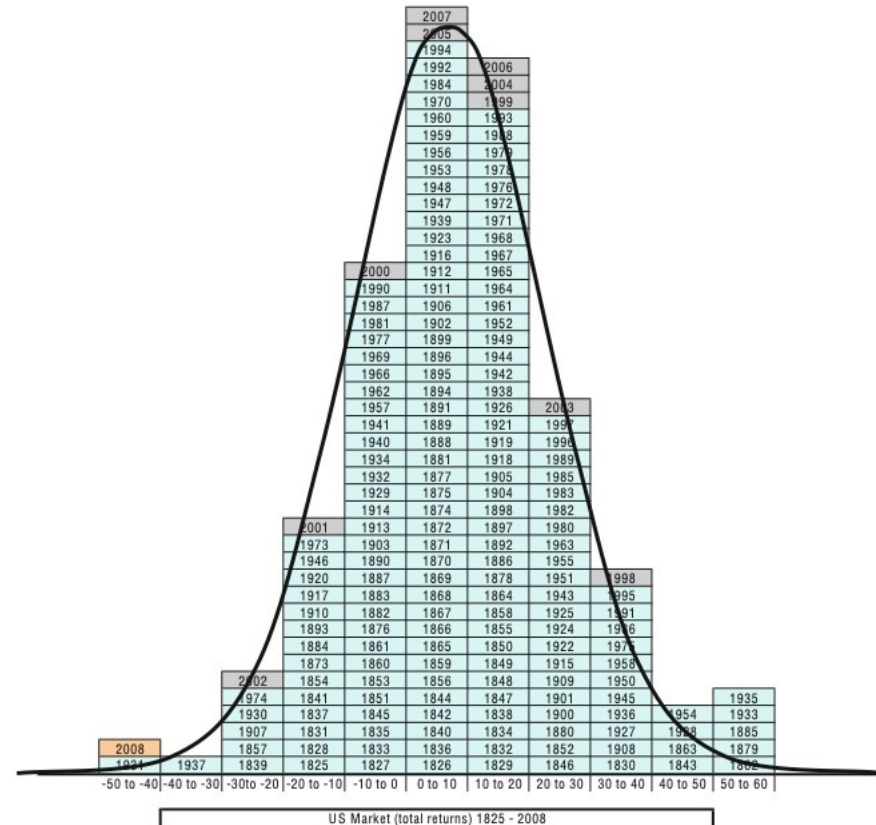
Vzorek/
Sample

$$s^2 = \frac{\sum_{t=1}^T (R_t - \bar{R})^2}{T - 1}$$

$$s = \sqrt{s^2}$$

Distribuce ročních výnosností US trhu

Rozptyl portfolia aktiv

- Rozptyl lze určit pro N cenných papírů v portfoliu pomocí níže uvedených vzorců. $Cov(R_i, R_j)$ je kovariance výnosů mezi cenným papírem i a cenným papírem j a může být vyjádřena jako součin korelace mezi těmito dvěma výnosy ($\rho_{i,j}$) a standardními odchylkami těchto dvou aktiv, $Cov(R_i, R_j) = \rho_{i,j} \sigma_i \sigma_j$.

$$\sigma_P^2 = Var(R_P) = Var\left(\sum_{i=1}^N w_i R_i\right)$$

$$= \sum_{i,j=1}^N w_i w_j Cov(R_i, R_j)$$

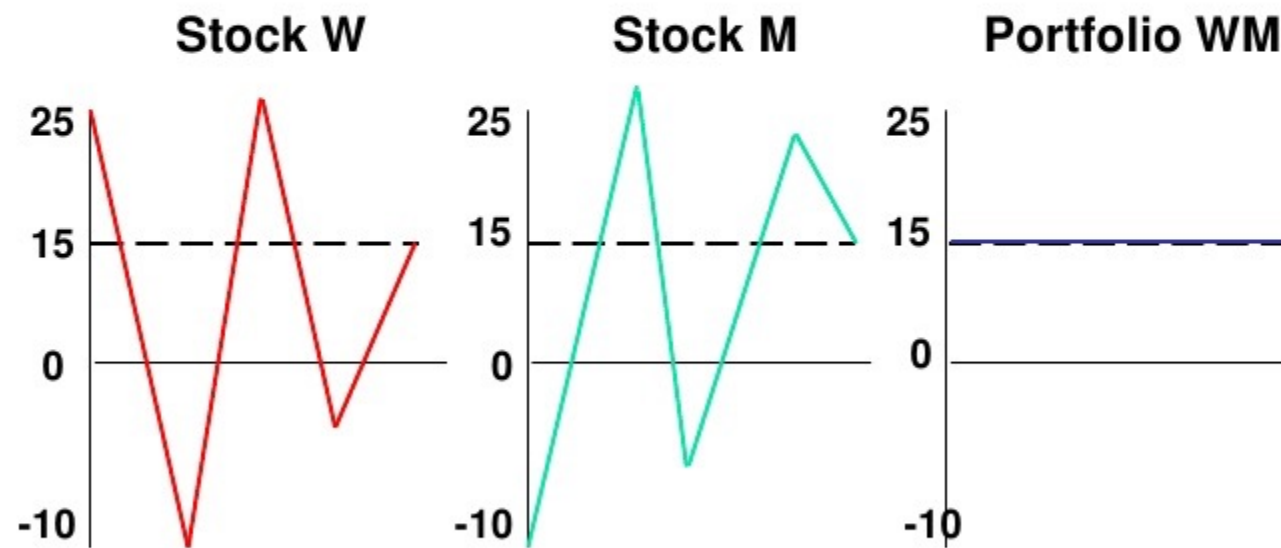
$$= \sum_{i=1}^N w_i^2 Var(R_i) + \sum_{i,j=1, i \neq j}^N w_i w_j Cov(R_i, R_j)$$

$$cov(X,Y) = \frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{n-1}$$

$$\rho_{X,Y} = corr(X,Y) = \frac{cov(X,Y)}{\sigma_X \sigma_Y}$$

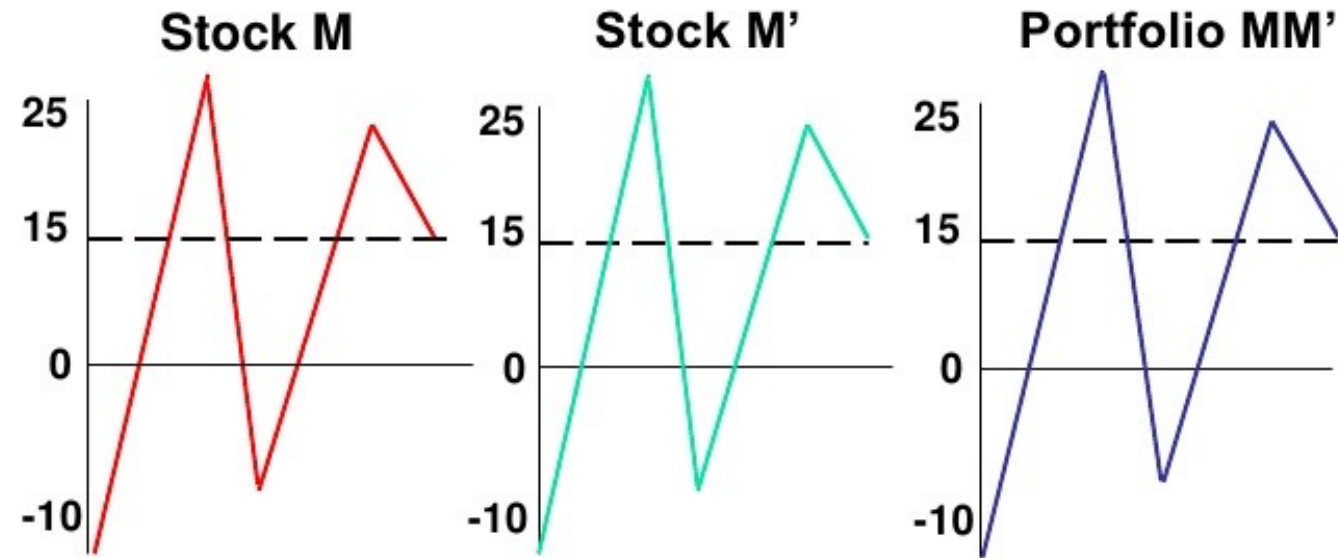
Returns distribution for two perfectly negatively correlated stocks ($\rho = -1.0$)

Returns distribution for two perfectly positively correlated stocks ($\rho = 1.0$)

Výnos a riziko portfolio 2 aktiv

– Předpokládejme, že se jako investor z USA rozhodnete držet portfolio s **80 procenty** investovanými do amerického akciového indexu **S&P 500** a zbývajících 20 procent do indexu **MSCI Emerging Markets**. **Očekávaný výnos je 9,93** procent pro **S&P 500** a **18,20 procent** pro index rozvíjejících se trhů **MSCI Emerging Markets**. **Riziko (standardní odchylka) je 16,21** procent pro **S&P 500** a **33,11 procent** pro **MSCI Emerging Markets**. Jaký bude očekávaný výnos a riziko portfolia vzhledem k tomu, že **kovariance** mezi S&P 500 a indexem Emerging Markets je **0,0050**?

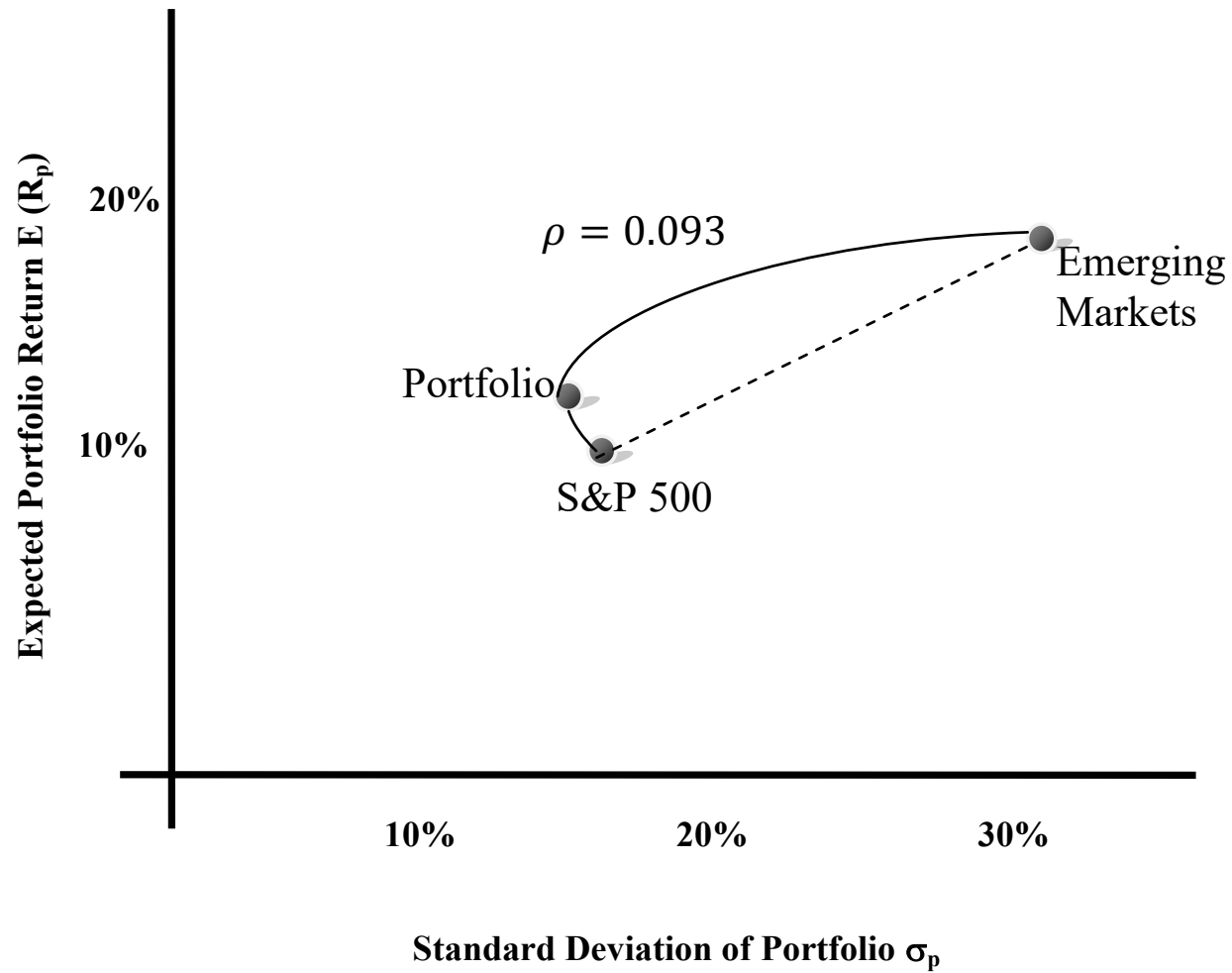
Výnos a riziko portfolio 2 aktiv

$$\begin{aligned}R_P &= w_1R_1 + w_2R_2 = (0.80 \times 0.0993) + (0.20 \times 0.1820) \\ &= 0.1158 = 11.58\%\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\sigma_P^2 &= w_1^2\sigma_1^2 + w_2^2\sigma_2^2 + 2w_1w_2Cov(R_1, R_2) \\ &= (0.80^2 \times 0.1621^2) + (0.20^2 \times 0.3311^2) + (2 \times 0.80 \times 0.20 \times 0.0050) \\ &= 0.02281\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\sigma_P &= \sqrt{w_1^2\sigma_1^2 + w_2^2\sigma_2^2 + 2w_1w_2Cov(R_1, R_2)} \\ &= \sqrt{0.02281} = 0.1510 = 15.10\%\end{aligned}$$

Výnos a riziko portfolio 2 aktiv

Riziko a výnos pro jednotlivé třídy aktiv v USA v jednotlivých desetiletích (%)

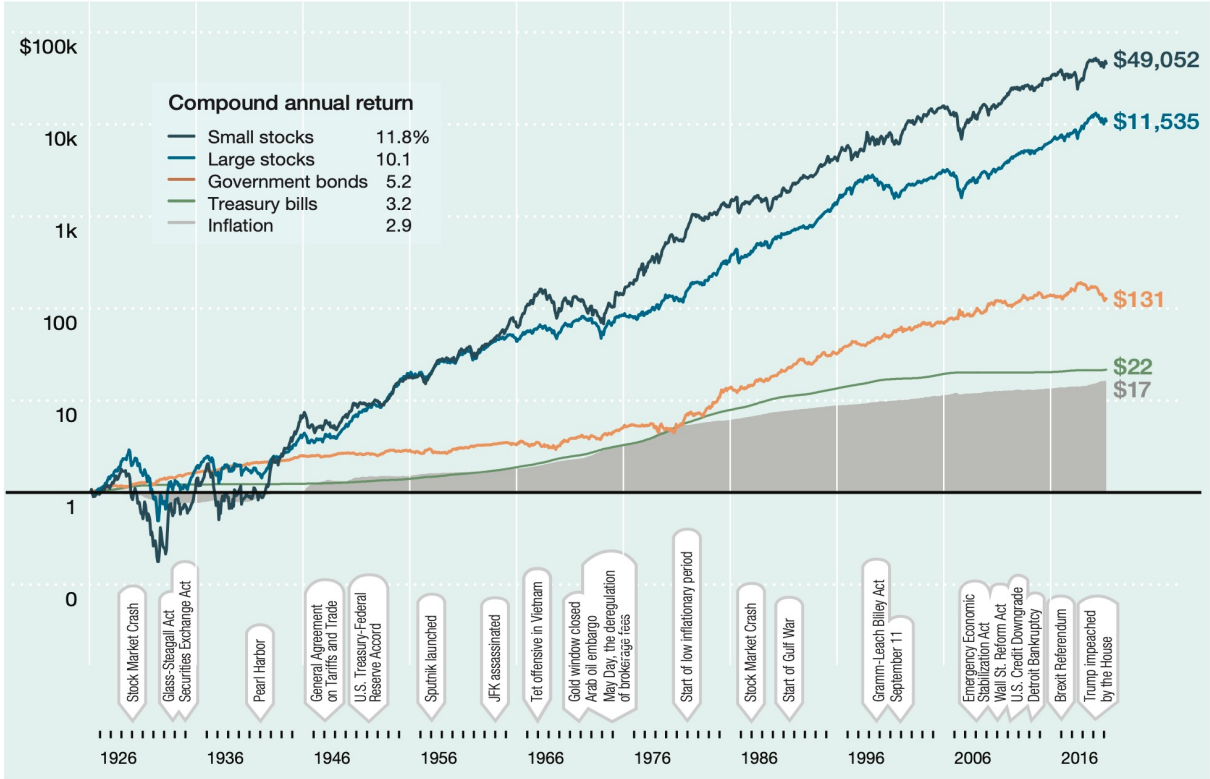
		1930s	1940s	1950s	1960s	1970s	1980s	1990s	2000s*	1926–2008
Large company stocks	Return	-0.1	9.2	19.4	7.8	5.9	17.6	18.2	-3.6	9.6
	Risk	41.6	17.5	14.1	13.1	17.2	19.4	15.9	15.0	20.6
Small company stocks	Return	1.4	20.7	16.9	15.5	11.5	15.8	15.1	4.1	11.7
	Risk	78.6	34.5	14.4	21.5	30.8	22.5	20.2	24.5	33.0
Long-term corporate bonds	Return	6.9	2.7	1.0	1.7	6.2	13.0	8.4	8.2	5.9
	Risk	5.3	1.8	4.4	4.9	8.7	14.1	6.9	11.3	8.4
Long-term government bonds	Return	4.9	3.2	-0.1	1.4	5.5	12.6	8.8	10.5	5.7
	Risk	5.3	2.8	4.6	6.0	8.7	16.0	8.9	11.7	9.4
Treasury bills	Return	0.6	0.4	1.9	3.9	6.3	8.9	4.9	3.1	3.7
	Risk	0.2	0.1	0.2	0.4	0.6	0.9	0.4	0.5	3.1
Inflation	Return	-2.0	5.4	2.2	2.5	7.4	5.1	2.9	2.5	3.0
	Risk	2.5	3.1	1.2	0.7	1.2	1.3	0.7	1.6	4.2
<p>Returns are measured as annualized geometric mean returns. Risk is measured by annualizing monthly standard deviations. * Through 31 December 2008. Source: 2009 Ibbotson S&P Classic Yearbook (Tables 2-1, 6-1, C-1 to C-7).</p>										

Ibbotson® SBBI®

Stocks, Bonds, Bills, and Inflation 1926–2022

Why invest?

If you have financial goals, such as a secure retirement or paying for a college education, investing makes sense. As you can see here in the growth of \$1 over the past 97 years, small-cap stocks, large-cap stocks, government bonds, and Treasury bills should all have a place in a properly allocated long-term investment strategy.

MORNINGSTAR®

Nominální výnosy, reálné výnosy a rizikové prémie pro třídy aktiv (1900–2008)

	<i>Asset</i>	United States			World			World excluding U.S.		
		<i>GM</i>	<i>AM</i>	<i>SD</i>	<i>GM</i>	<i>AM</i>	<i>SD</i>	<i>GM</i>	<i>AM</i>	<i>SD</i>
Nominal Returns	Equities	9.2%	11.1%	20.2%	8.4%	9.8%	17.3%	7.9%	9.7%	20.1%
	Bonds	5.2%	5.5%	8.3%	4.8%	5.2%	8.6%	4.2%	5.0%	13.0%
	Bills	4.0%	4.0%	2.8%	–	–	–	–	–	–
	Inflation	3.0%	3.1%	4.9%	–	–	–	–	–	–
Real Returns	Equities	6.0%	8.0%	20.4%	5.2%	6.7%	17.6%	4.8%	6.7%	20.2%
	Bonds	2.2%	2.6%	10.0%	1.8%	2.3%	10.3%	1.2%	2.2%	14.1%
	Bills	1.0%	1.1%	4.7%	–	–	–	–	–	–
Premiums	Equities vs. bills	5.0%	7.0%	19.9%	–	–	–	–	–	–
	Equities vs. bonds	3.8%	5.9%	20.6%	3.4%	4.6%	15.6%	3.5%	4.7%	15.9%
	Bonds vs. bills	1.1%	1.4%	7.9%	–	–	–	–	–	–

All returns are in percent per annum measured in US\$. GM = geometric mean, AM = arithmetic mean, SD = standard deviation.

“World” consists of 17 developed countries: Australia, Belgium, Canada, Denmark, France, Germany, Ireland, Italy, Japan, the Netherlands, Norway, South Africa, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom, and the United States. Weighting is by each country’s relative market capitalization size.

Sources: Credit Suisse Global Investment Returns Sourcebook, 2009. Compiled from tables 62, 65, and 68. T-bills and inflation rates are not available for the world and world excluding the United States.

Předpoklady Mean-Variance Analýzy

Teorie užitku

Očekávaný
výnos

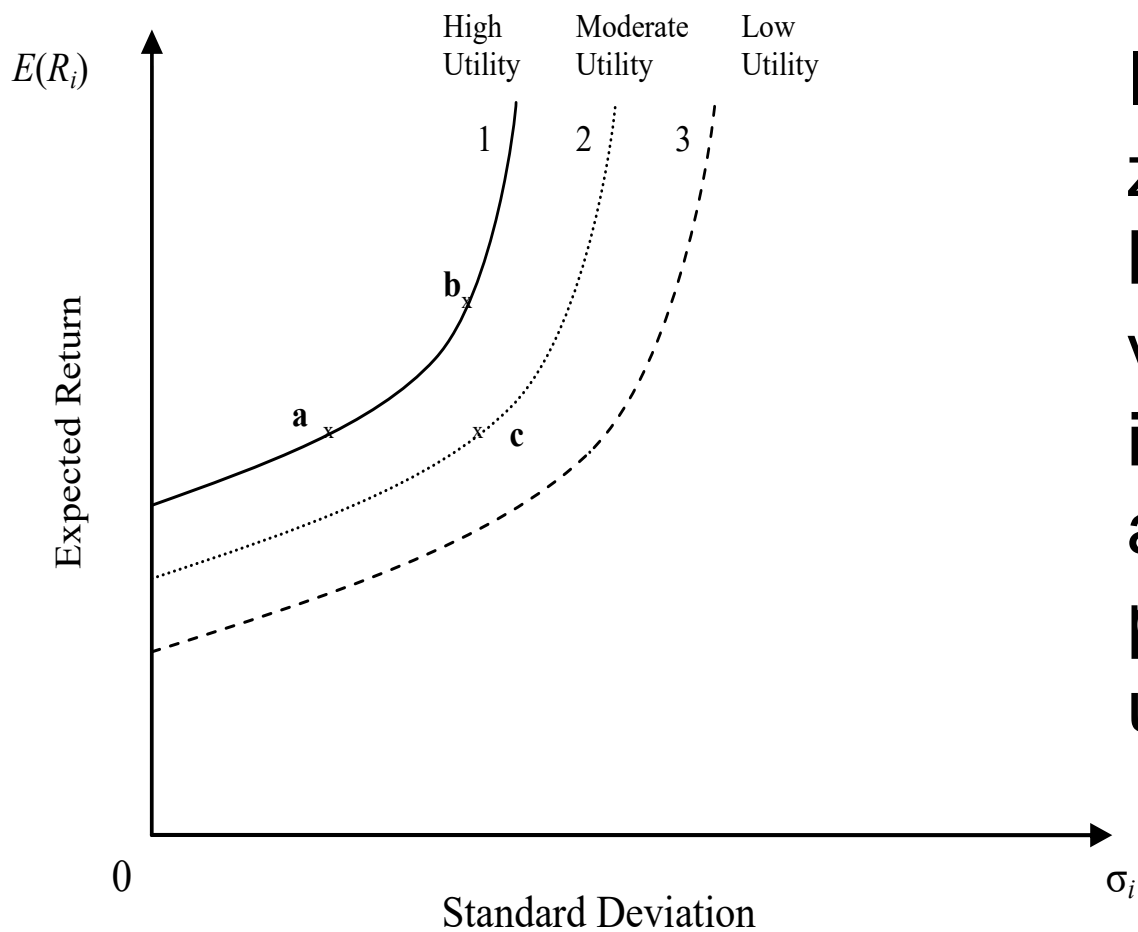
Rozptyl/
riziko

$$U = E(r) - \frac{1}{2} A \sigma^2$$

Užitková funkce
investora

Míra
tolerance k
riziku nebo
averze k
riziku

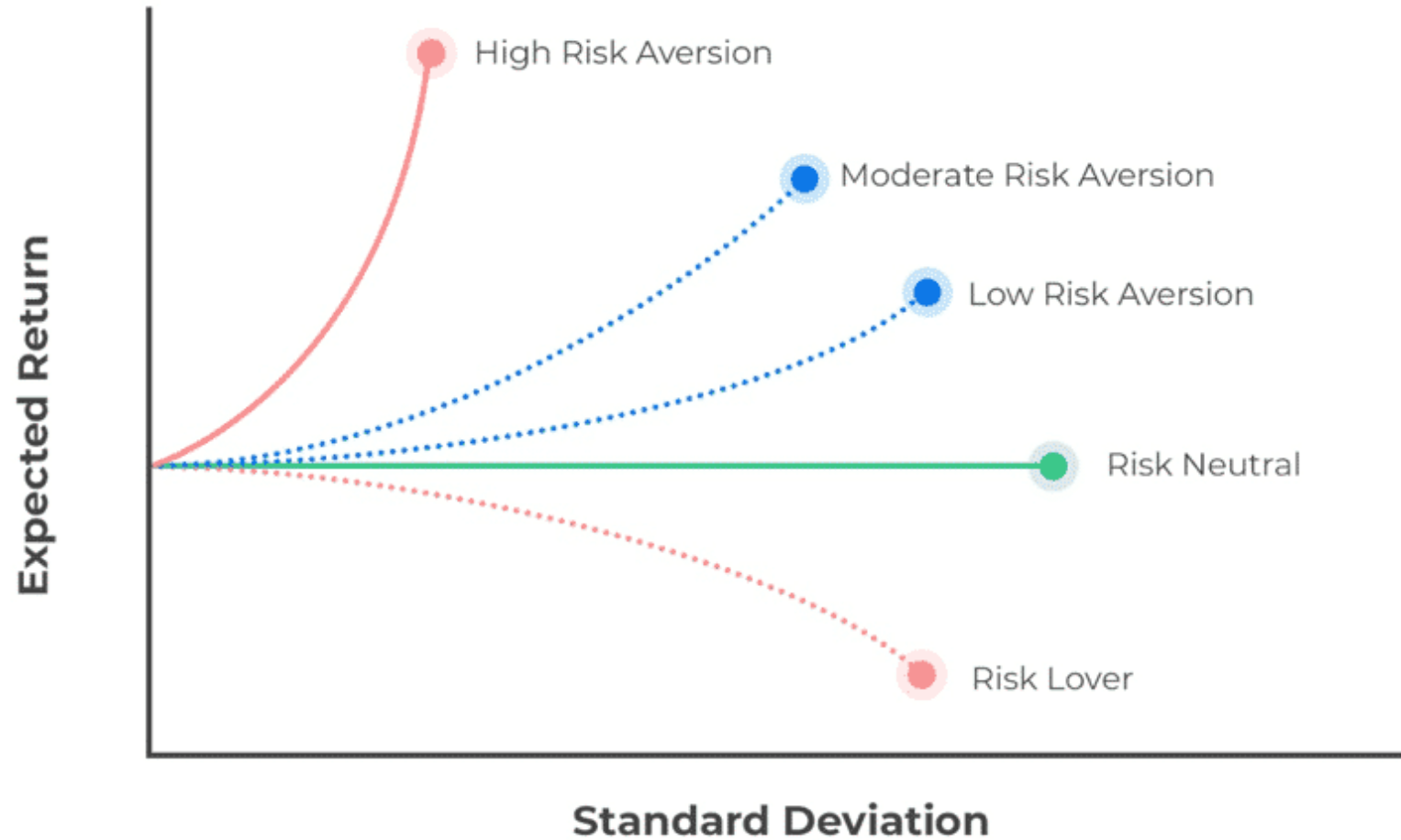
Indiferenční křivky

Indiferenční křivka zobrazuje kombinaci rizik a výnosu, které by investor akceptoval a které přinášejí stejnou úroveň užitku.

Risk Aversion for Different Types of Investors

Očekávaný výnos a riziko portfolio obsahujícího bezrizikové aktivum

- Předpokládejme portfolio dvou aktiv, bezrizikového aktiva a rizikového aktiva. Očekávaný výnos a riziko pro toto portfolio lze určit pomocí následujících vzorců:

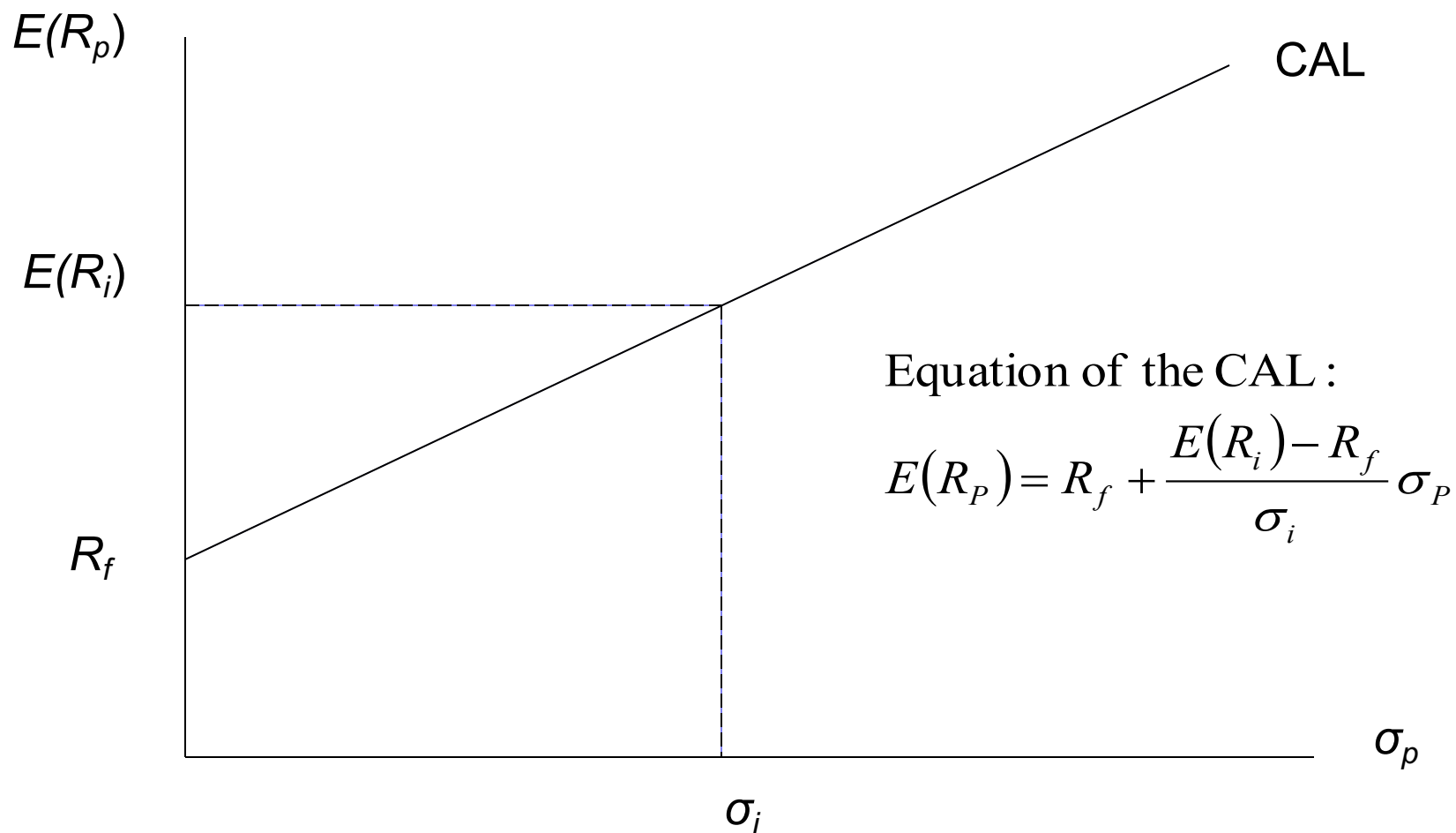
$$E(R_P) = w_1 R_f + (1 - w_1) E(R_i)$$

$$\sigma_P^2 = w_1^2 \sigma_f^2 + (1 - w_1)^2 \sigma_i^2 + 2w_1(1 - w_1)\rho_{fi}\sigma_f\sigma_i$$

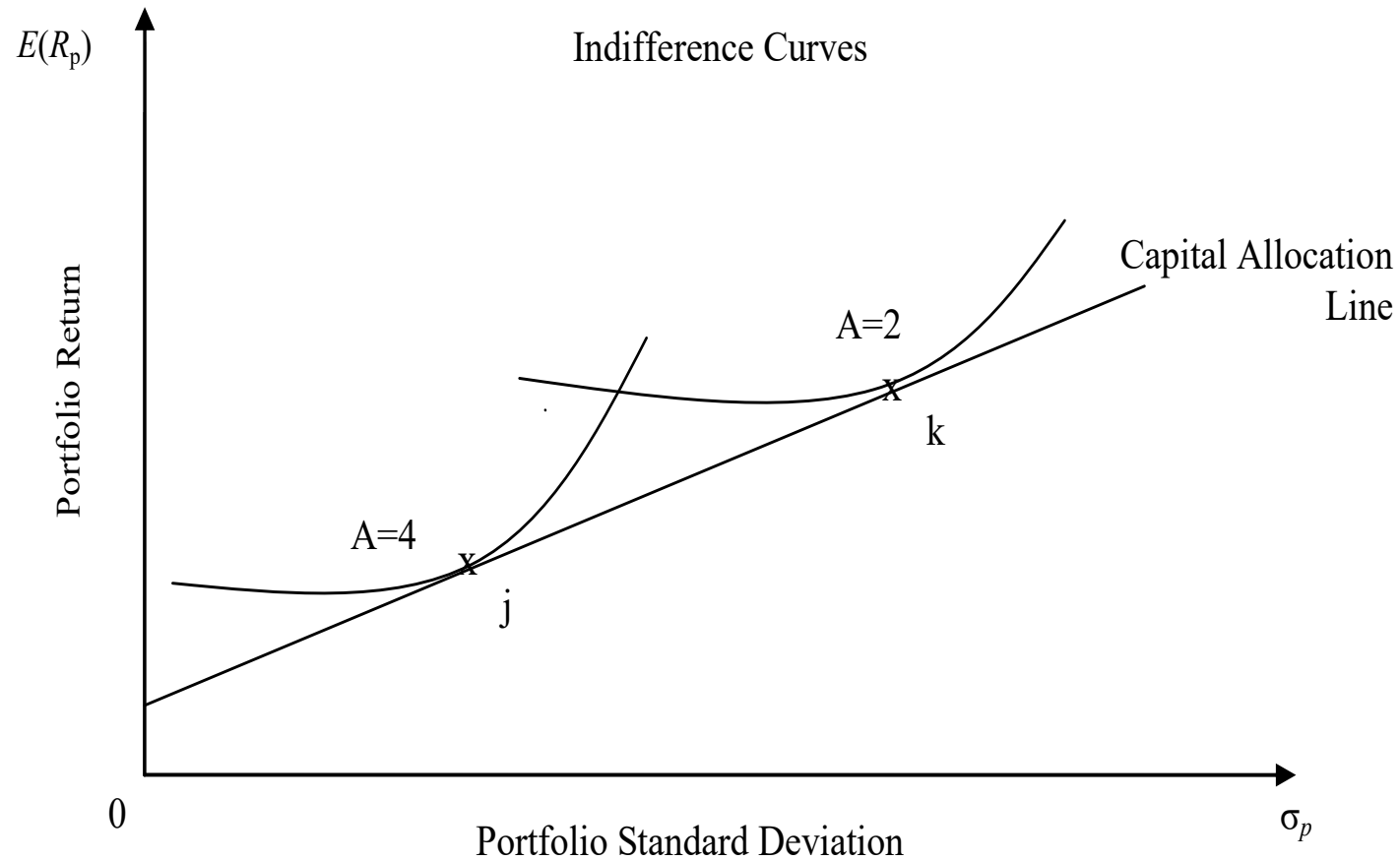
$$= (1 - w_1)^2 \sigma_i^2$$

$$\sigma_P = \sqrt{(1 - w_1)^2 \sigma_i^2} = (1 - w_1)\sigma_i$$

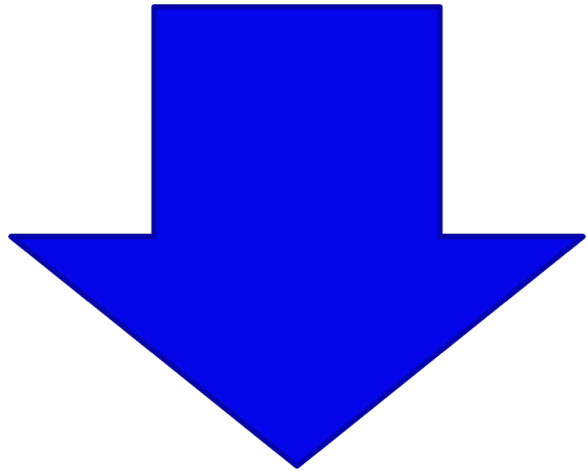
Capital Allocation Line (CAL)/ Přímka kapitálového trhu

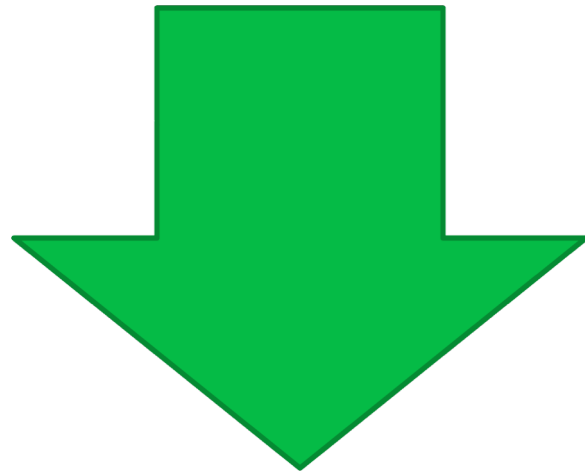
Výběr portfolia pro dva investory s různou úrovní averze k riziku

Korelace a riziko portfolia

Korelace mezi
aktivy v
portfoliu

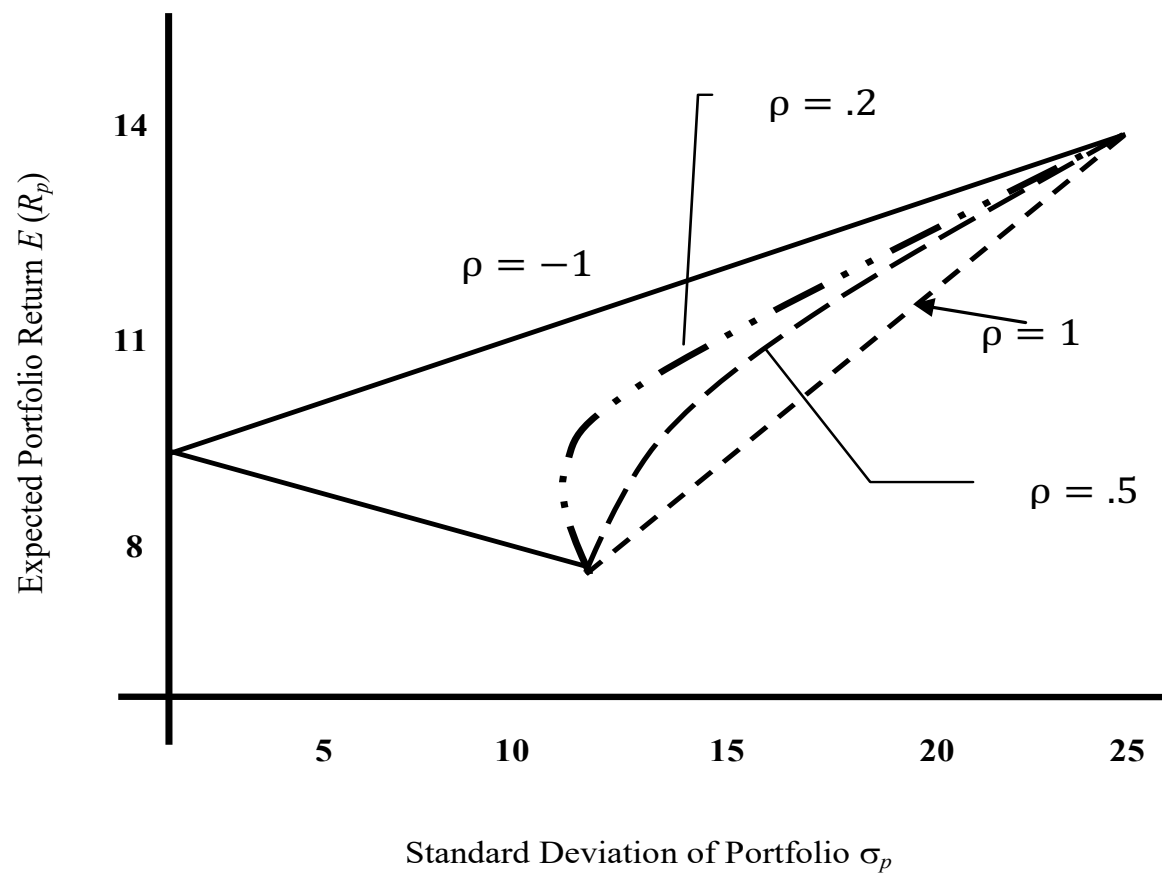
Riziko portfolia

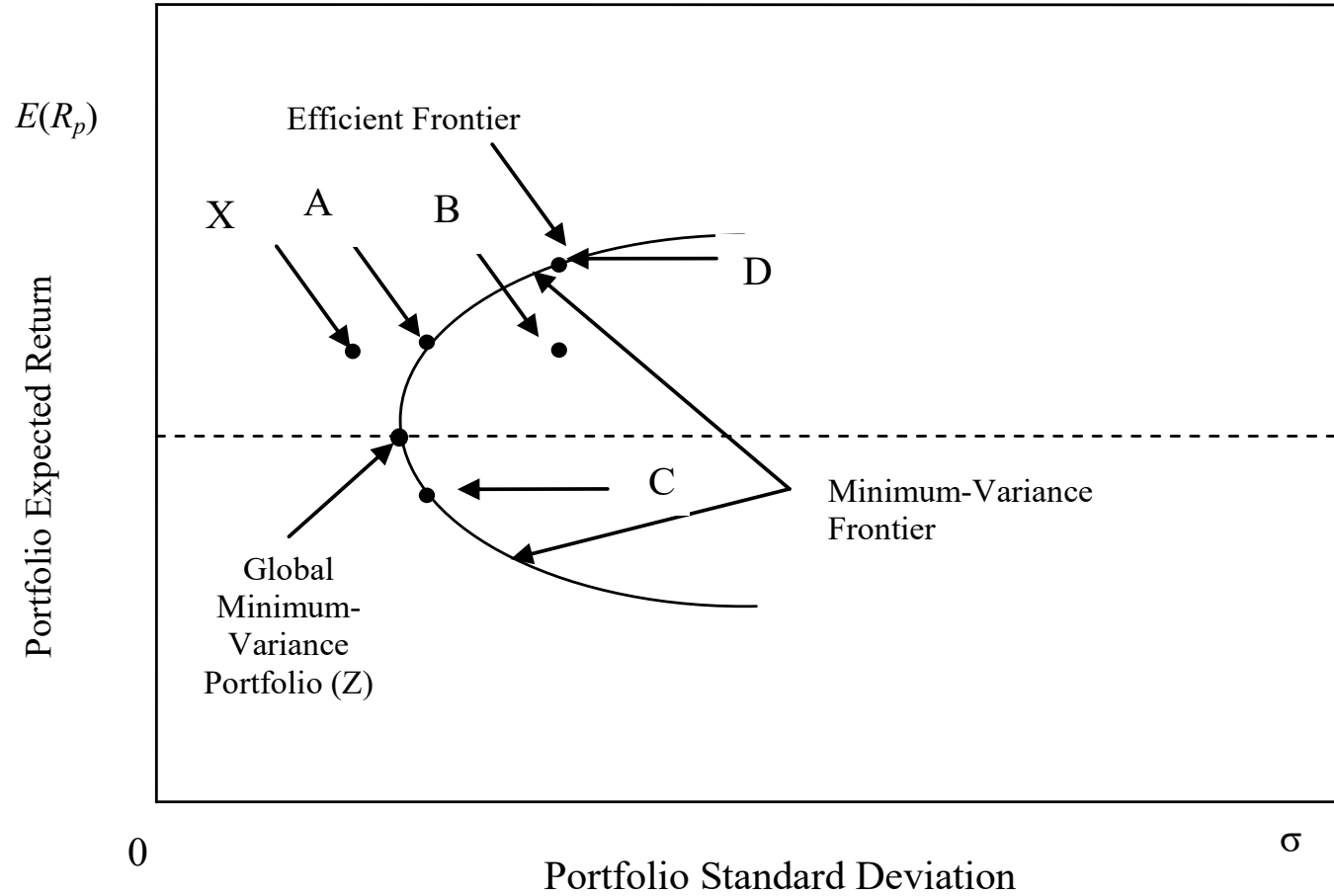
Vztah mezi rizikem a výnosem

Weight in Asset 1	Portfolio Return	Portfolio Risk with Correlation of			
		1.0	0.5	0.2	-1.0
0%	15.0	25.0	25.0	25.0	25.0
10%	14.2	23.7	23.1	22.8	21.3
20%	13.4	22.4	21.3	20.6	17.6
30%	12.6	21.1	19.6	18.6	13.9
40%	11.8	19.8	17.9	16.6	10.2
50%	11.0	18.5	16.3	14.9	6.5
60%	10.2	17.2	15.0	13.4	2.8
70%	9.4	15.9	13.8	12.3	0.9
80%	8.6	14.6	12.9	11.7	4.6
90%	7.8	13.3	12.2	11.6	8.3
100%	7.0	12.0	12.0	12.0	12.0

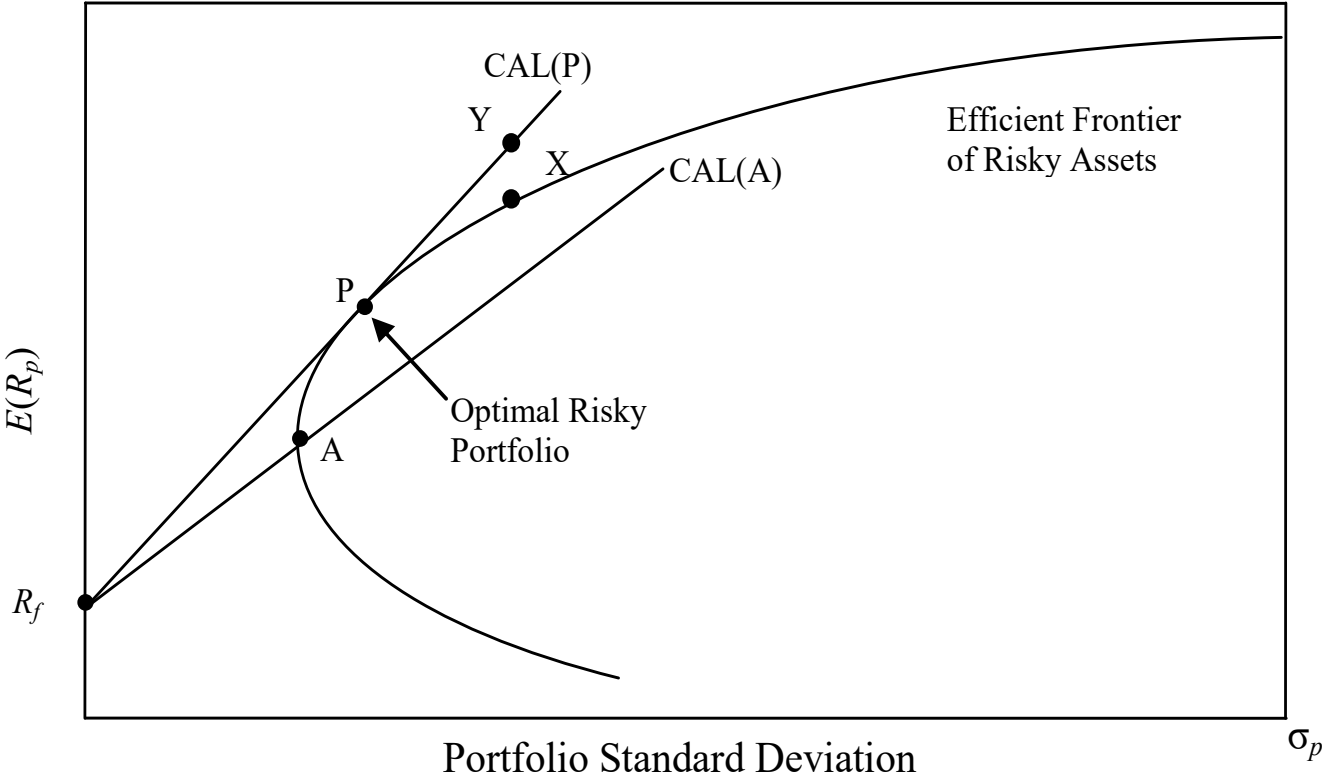
Vztah mezi rizikem a výnosem

Minimum-Variance Frontier (hranice)

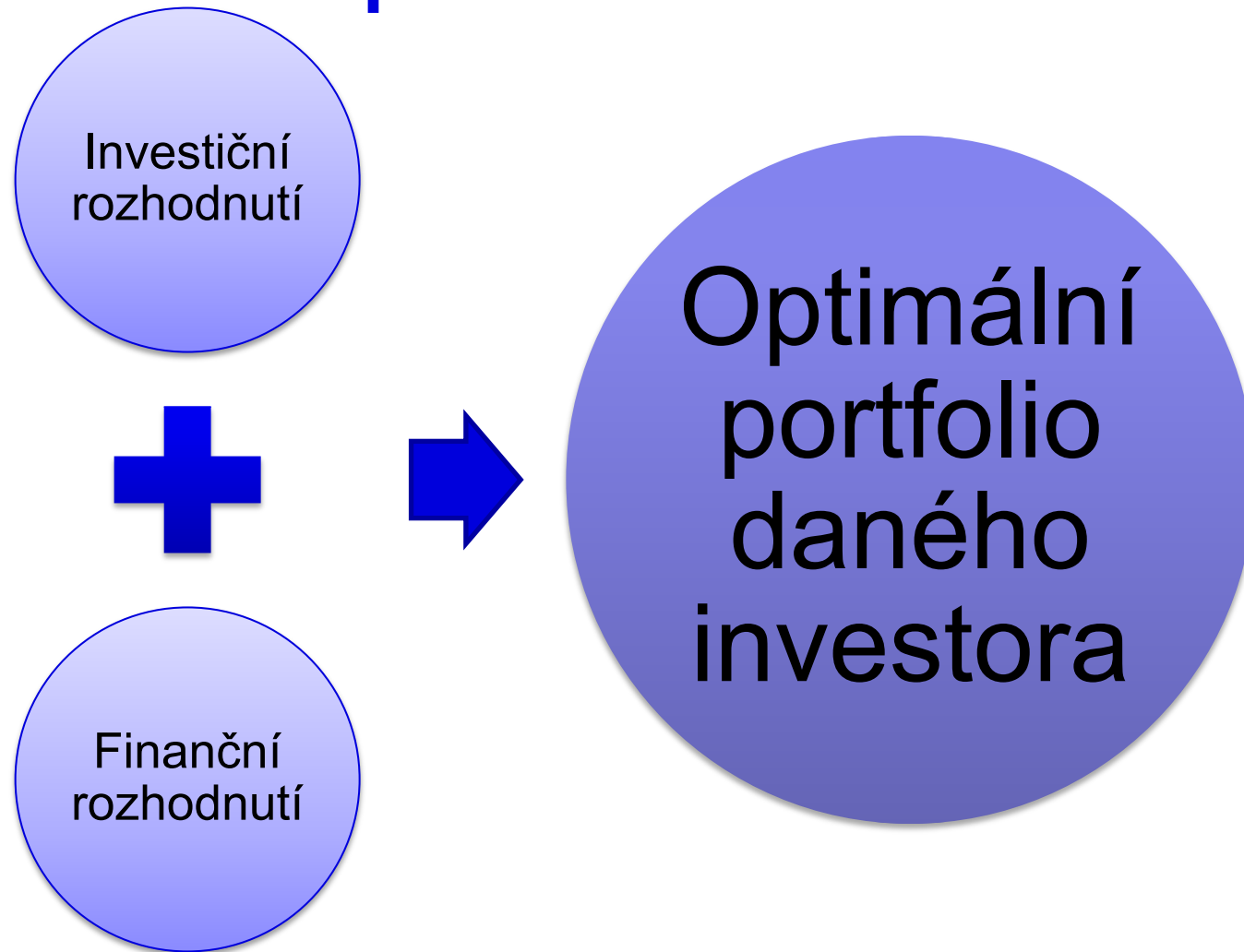

Capital Allocation Line a Optimal Risky Portfolio

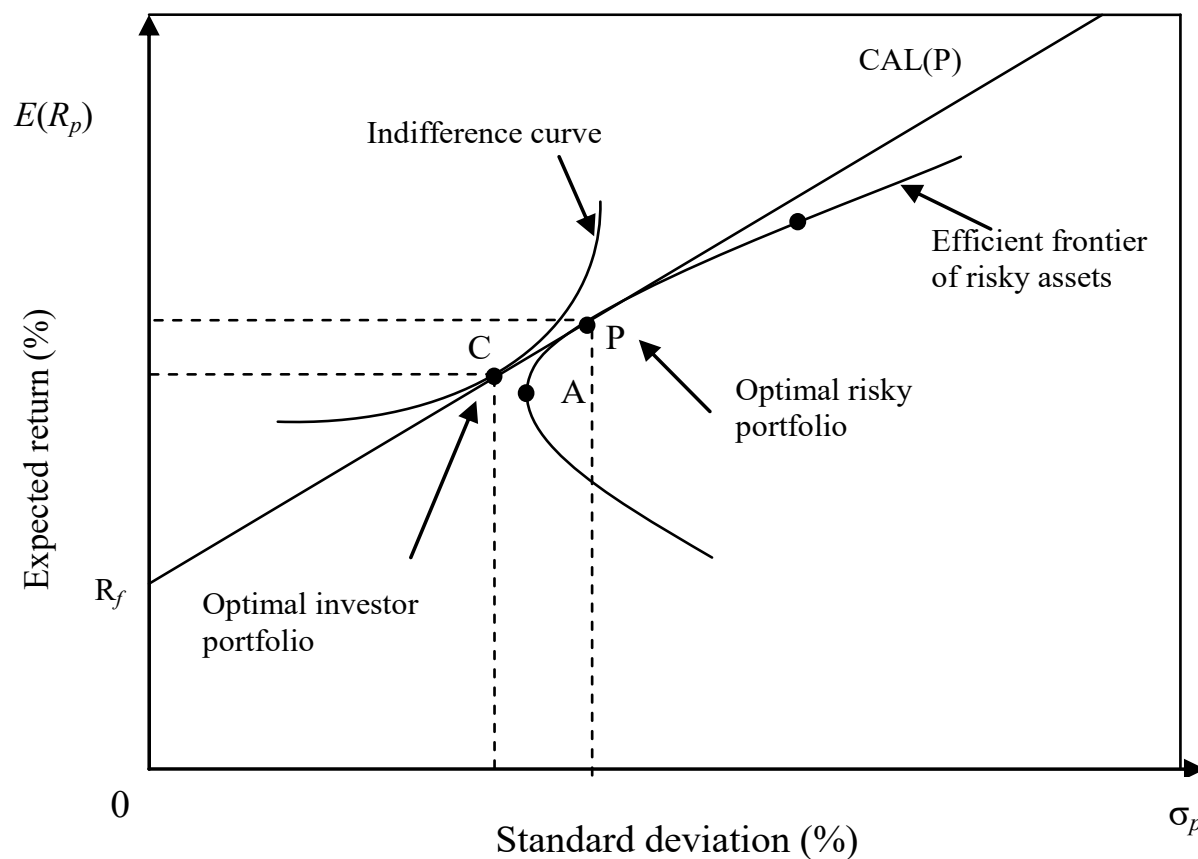

CAL(P) je optimální line alokace kapitálu a portfolio P je optimální rizikové portfolio.

Separační theorem

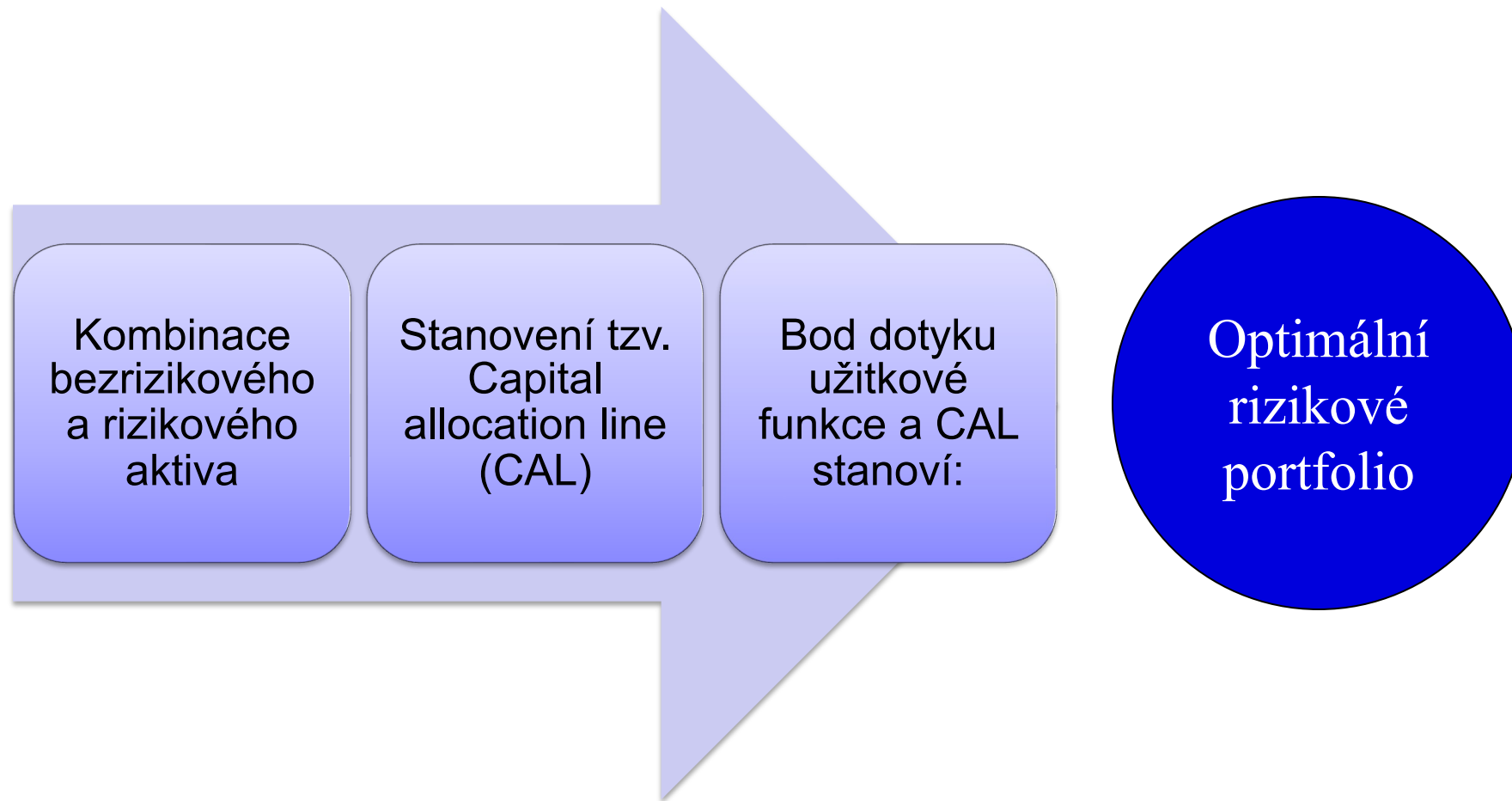

Optimální portfolio daného investora

Vzhledem k investorově indiferenční křivce je optimální portfolio C na $CAL(P)$.

Portfolio obsahující riziko a bezrizikové aktivum

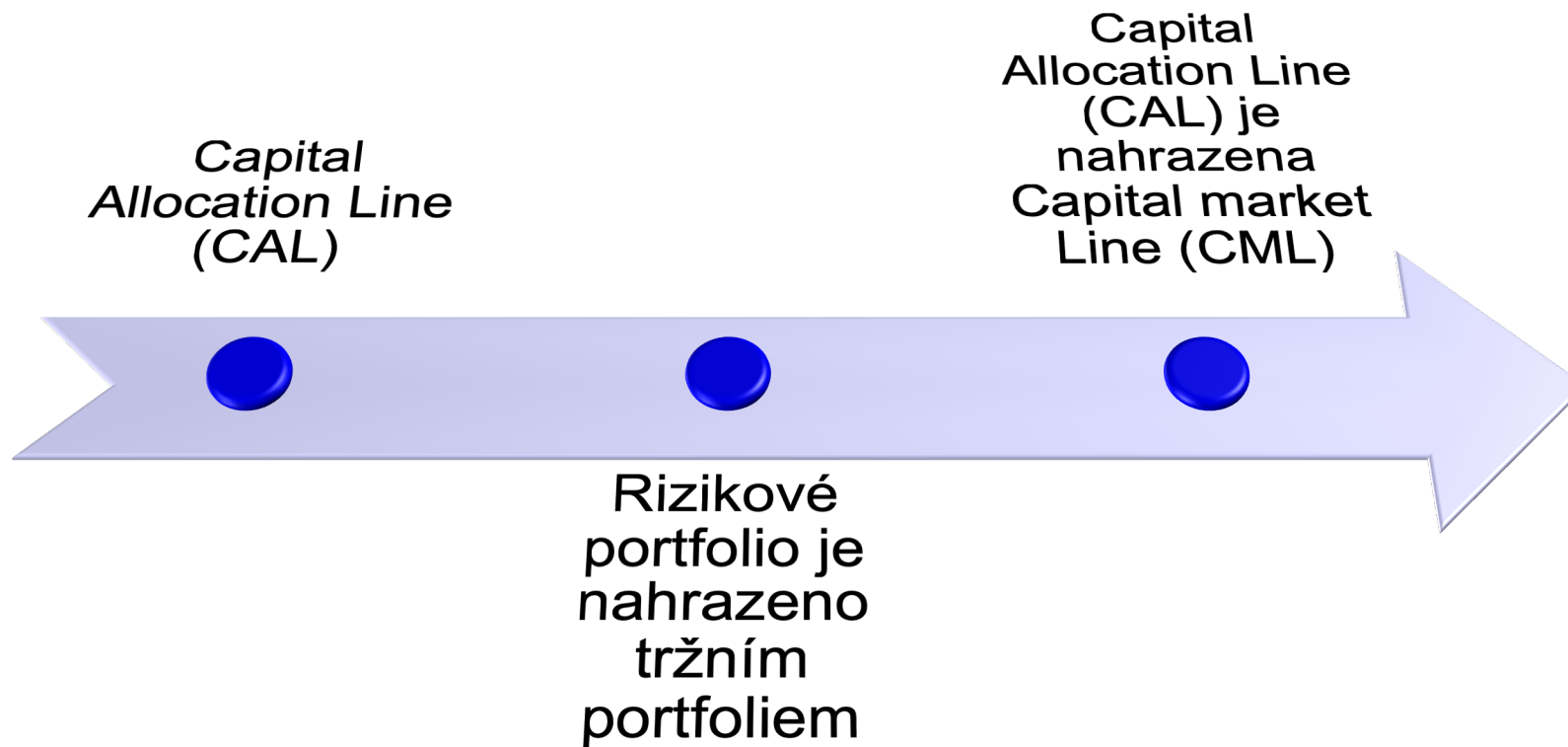
Riziko a výnos portfolia

Portfolio	Weight in Asset 1	Weight in Asset 2	Portfolio Return	Portfolio Standard Deviation
X	25.0%	75.0%	6.25%	9.01%
Y	50.0	50.0	7.50	11.18
Z	75.0	25.0	8.75	15.21
Return	10.0%	5.0%		
Standard deviation	20.0%	10.0%		
Correlation between Assets 1 and 2		0.0%		

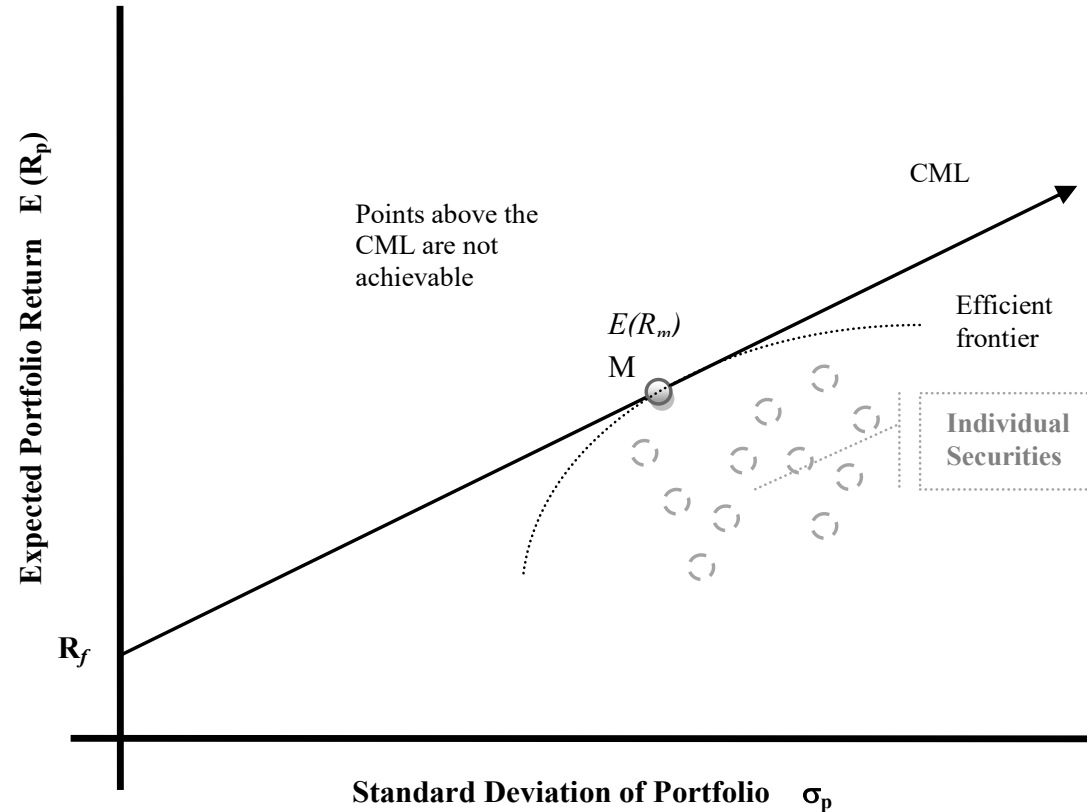
$$\sigma_X = \sqrt{(.25^2)(.20^2) + (.75^2)(.10)^2 + (.25)(0)(.20)(.10) + (.75)(0)(.10)(.20)} \approx 9.01\%$$

Capital Market Line (CML) speciální případ CAL

Capital Market Line

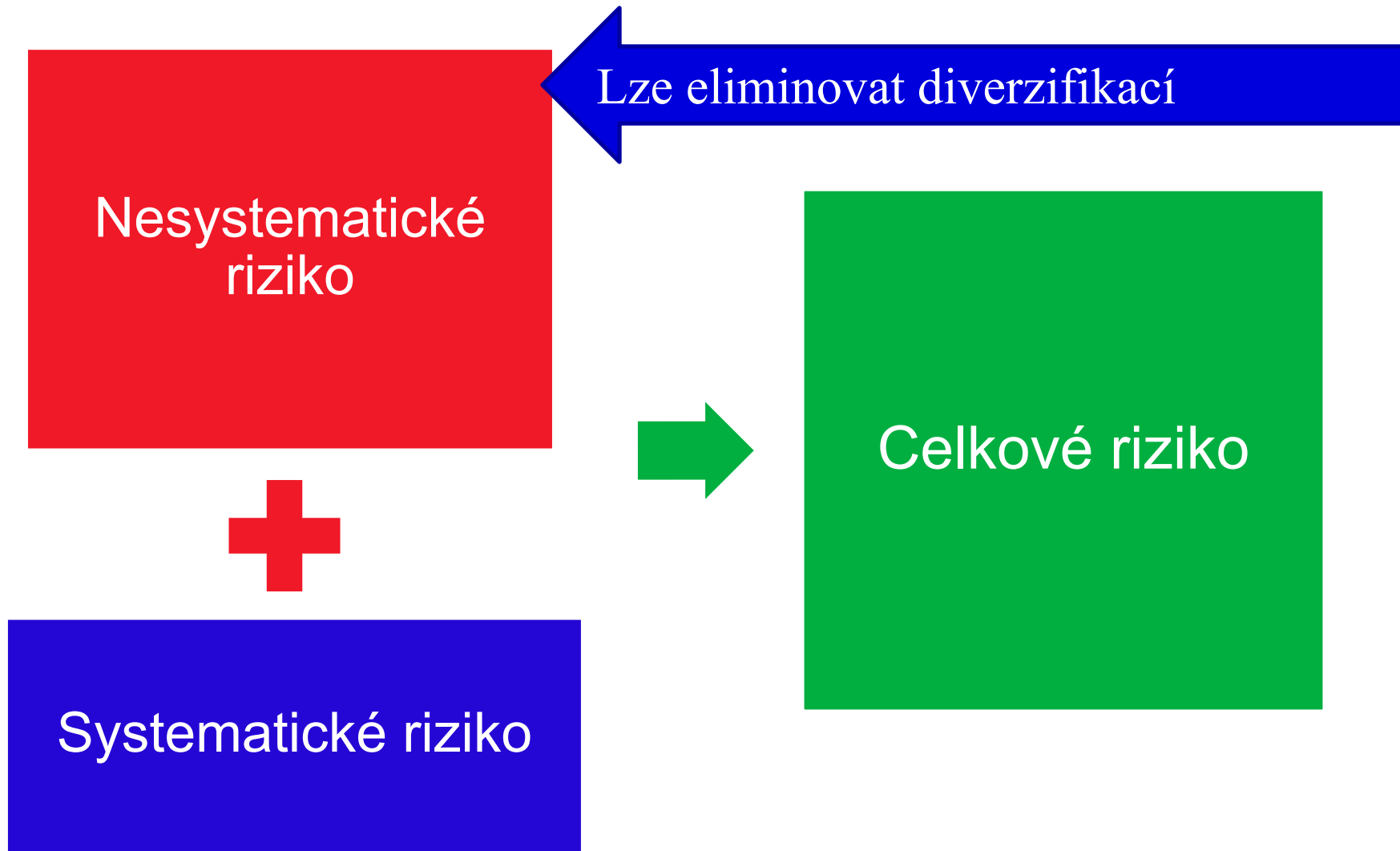
CML: Výnos a riziko

$$E(R_p) = w_1 R_f + (1 - w_1) E(R_m)$$

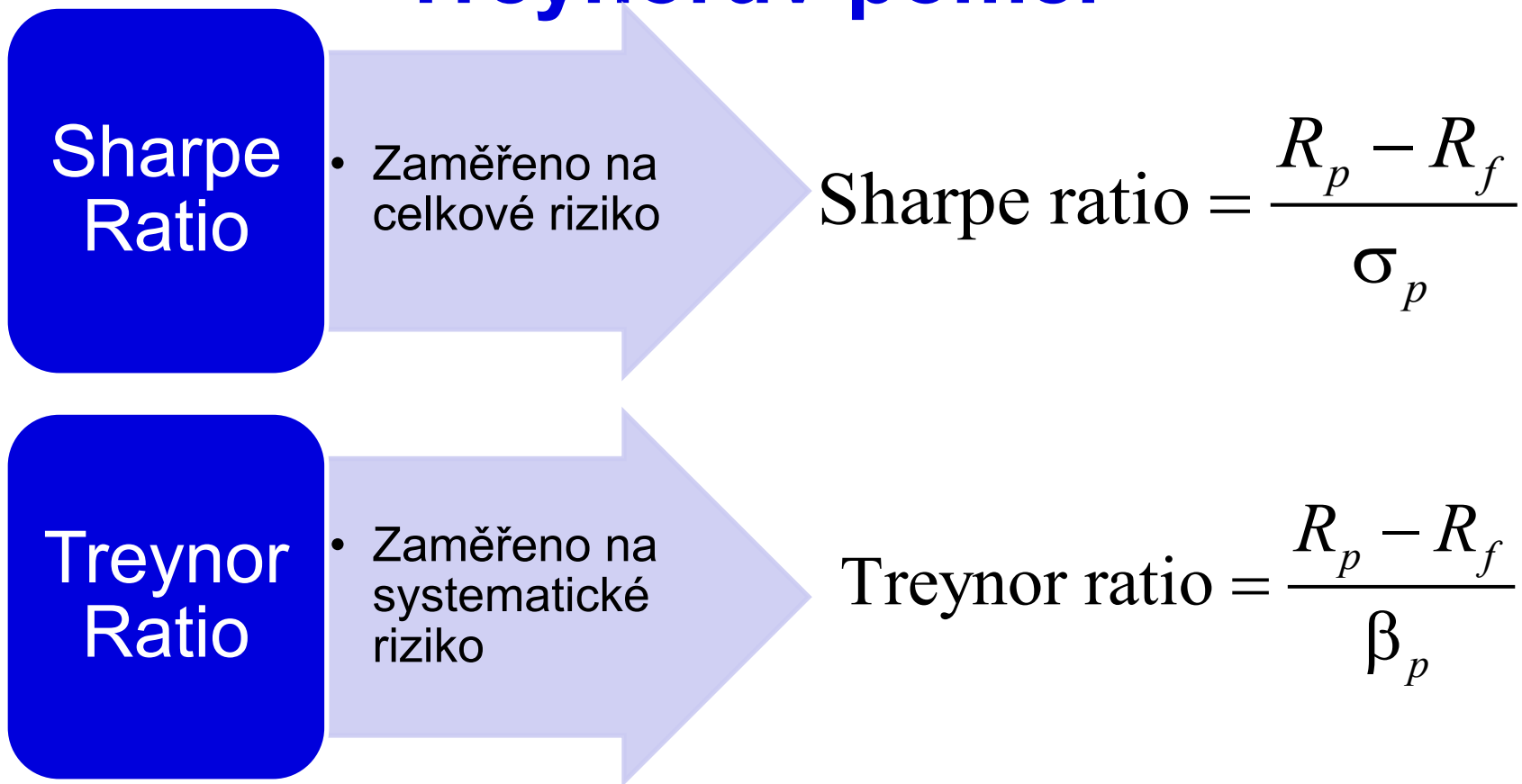
$$\sigma_p = (1 - w_1) \sigma_m$$

Substitucí lze $E(R_p)$ vyjádřit pomocí σ_p , a to dává rovnici pro CML:

$$E(R_p) = R_f + \left(\frac{E(R_m) - R_f}{\sigma_m} \right) \times \sigma_p$$

Hodnocení výkonu portfolia: Sharpe Ratio a Treynorův poměr

Beta portfolia

– Portfolio beta je vážený součet bet dílčích cenných papírů:

$$\beta_p = \sum_{i=1}^N w_i \beta_i = (0.40 \times 1.50) + (0.60 \times 1.20) = 1.32$$

Očekávaný výnos portfolia podle CAPM je:

$$E(R_p) = R_f + \beta_p [E(R_m) - R_f]$$

$$E(R_p) = 3\% + 1.32 [9\% - 3\%] = 10.92\%$$

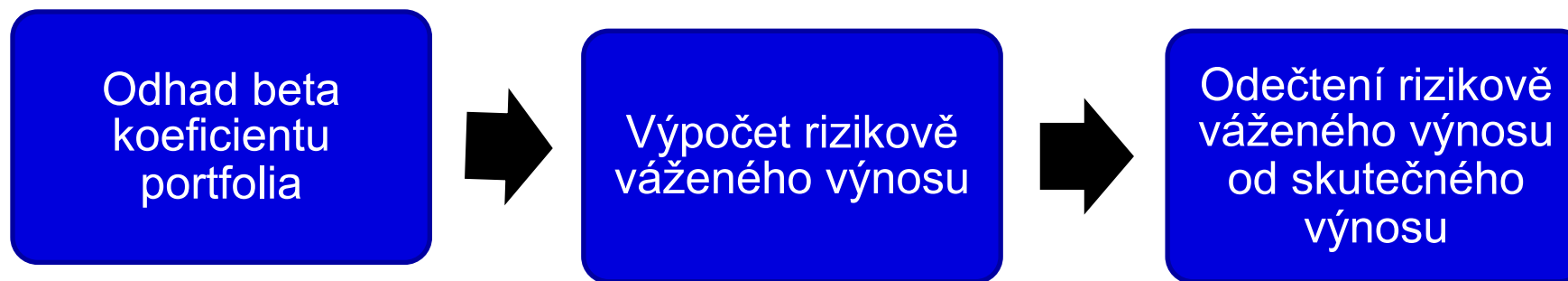
Hodnocení výkonu portfolia: M-squared (M2)

Sharpe Ratio

- Identické se Sharpe ratio
- Vyjádřeno v procentech

$$M^2 = \left(R_p - R_f \right) \frac{\sigma_m}{\sigma_p} - \left(R_m - R_f \right)$$

Hodnocení výkonu portfolia: Jensen's Alpha

$$\alpha_p = R_p - \left[R_f + \beta_p (R_m - R_f) \right]$$

Metody hodnocení výkonnosti portfolia

Manager	R_i	σ_i	β_i	$E(R_i)$	Sharpe Ratio	Treynor Ratio	M^2	α_i
X	10.0%	20.0%	1.10	9.6%	0.35	0.064	0.65%	0.40%
Y	11.0	10.0	0.70	7.2	0.80	0.114	9.20	3.80
Z	12.0	25.0	0.60	6.6	0.36	0.150	0.84	5.40
M	9.0	19.0	1.00	9.0	0.32	0.060	0.00	0.00
R_f	3.0	0.0	0.00	3.0	–	–	–	0.00